

บันทึก

เรื่อง การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้ประชุมปรึกษาหารือของกระทรวงมหาดไทยตามหนังสือ ลับมาก ด่วนที่สุด ที่ มท.๐๓๑๔/๓๐๕ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๒ โดยได้เชิญผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรรมการปกครอง) มาร่วมชี้แจงแล้ว ได้ความตามหนังสือของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทยว่า ในการสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๒๒ นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา ได้รับใบสมัครช่องรายการสัญญาชาติว่า บิดาและมารดาเป็นบุคคลสัญชาติจีน ซึ่งในกรณีเช่นนี้ในการสมัครรับเลือกตั้งของนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ จึงต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.๒๕๒๒ กล่าวคือ จะต้องสอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่แปดหรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้าหรือมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และจากหลักฐานใบสมัครปรากฏว่า นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ ได้นำใบสุทธิเล่มที่ ๐๓๓๑ เลขที่ ร.๐๓๓๐๕๘ ของโรงเรียนวัฒนศิลป์วิทยาลัย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ซึ่งระบุว่า นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ เป็นผู้สอบไล่ได้ชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่สอง (แผนกศิลป) ใช้เป็นหลักฐานแสดงคุณวุฒิ จนเป็นเหตุให้คณะกรรมการรับสมัครของจังหวัดนครราชสีมาหลงเชื่อว่า นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและได้รับสมัครไว้

ต่อมาภายหลังการประกาศผลการเลือกตั้ง ได้มีผู้ร้องคัดค้านการได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ ต่อศาลจังหวัดนครราชสีมา แต่ได้ขอถอนคำร้องและศาลได้ทำการจำหน่ายคดี โดยที่การร้องคัดค้านในประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญ จังหวัดนครราชสีมาจึงได้ทำการตรวจสอบคุณวุฒิของนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่า นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ ไม่เคยเข้าศึกษาในโรงเรียนวัฒนศิลป์วิทยาลัย และใบสุทธิ เล่มที่ ๐๓๓๑ เลขที่ ร ๐๓๓๐๕๘ ที่นำมาแสดงก็ไม่ใช่ของโรงเรียนวัฒนศิลป์วิทยาลัย แต่เป็นใบสิทธิของโรงเรียนมานะวิทยา ซึ่งตั้งอยู่ในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ซึ่งทางโรงเรียนได้ออกให้แก่เด็กชายเฉลิม แซ่ลี้ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๙ และจากการตรวจสอบจาก ต.๒ ก. ของปี พ.ศ.๒๕๐๒ ไม่ปรากฏชื่อโรงเรียนวัฒนศิลป์วิทยาลัยส่งนักเรียนเข้าสอบชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่สอง แผนกอักษรศาสตร์แต่ประการใด และนอกจากนี้ในปีการศึกษาดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการเรียกชั้นเตรียมอุดมศึกษา แผนกอักษรศาสตร์ ไม่ใช่เตรียมอุดมศึกษา แผนกศิลปดังใบสุทธิที่นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ ใช้ในการสมัคร ดังนั้นการที่นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ อ้างว่าเป็นผู้สอบไล่ชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่

สอง (แผนกศิลป) ของโรงเรียนวัฒนาศิลปวิทยาลัย เป็นหลักฐานแสดงคุณสมบัติประกอบการสมัครว่าเป็นผู้มีความรู้ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงไม่ตรงกับความจริงอันเป็นผลทำให้นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งมาแต่เริ่มแรก

กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า การที่นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ รู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเพราะขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ แต่กลับสมัคร จึงเข้าข่ายข้อห้ามตามมาตรา ๒๖ อันมีโทษอาญาตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ แต่การที่จะดำเนินคดีอาญาด้วยเหตุผลดังกล่าวร่วมกับความผิดฐานใช้ใบสุทธิปลอม นั้น เกรงว่าอาจเกิดอุปสรรคได้เพราะบุคคลผู้นี้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงได้รับเอกสิทธิทางรัฐสภาตามนัยมาตรา ๑๒๑ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ ควรจะให้สมาชิกภาพของนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ สิ้นสุดลงไปเสียก่อน โดยอาจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๑. ดำเนินการตามมาตรา ๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ กล่าวคือ ให้สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของแต่ละสภาเข้าชื่อร้องต่อประธานสภาที่เป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ สิ้นสุดลงเพราะขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๐๓ (๔) ประกอบกับมาตรา ๙๔ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑

๒. ดำเนินการตามมาตรา ๑๐๓ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ ที่บัญญัติให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อผู้แทนราษฎรขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙๔ (๑) (๒) หรือ (๔) ซึ่งกรณีของนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ อยู่ในเกณฑ์ตามนัยที่มาตรา ๑๐๓ (๔) บัญญัติไว้แล้ว

โดยที่การดำเนินการตามกรณีข้อ ๒ มีปัญหาในข้อกฎหมายว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ จะสิ้นสุดลงทันทีเหมือนกับกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ถึงแก่ความตายและลาออกหรือไม่ หรือจะต้องรอให้สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาที่ตนดำรงอยู่ตามมาตรา ๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ เพื่อพิจารณาก่อน ซึ่งในประเด็นนี้ กระทรวงมหาดไทย เห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ ย่อมสิ้นสุดลงทันทีโดยผลตามมาตรา ๑๐๓ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ โดยไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ ก่อนประการใด และการที่นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ รู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครแต่เข้าสมัครนั้น ทำให้รัฐเกิดความเสียหายเพราะจะต้องทำการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างซึ่งประเด็นนี้กระทรวงมหาดไทยเห็นว่าควรที่จะดำเนินคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายจากนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ ควบคู่กันไป จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ความเห็นของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวถูกต้องหรือไม่หรือมีความเห็นเป็นประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว สำหรับปัญหาข้อแรกซึ่งกระทบมหาดไทยหรือว่า ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๓ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ เป็นการสิ้นสุดลงทันที หรือต้องมีการดำเนินการตามมาตรา ๘๑^๑ เสียก่อนนั้น เห็นว่า การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้ มาตรา ๑๐๓^๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ ได้บัญญัติกรณีอันจะเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดในไว้รวม ๑๑ กรณีด้วยกัน และเมื่อได้พิจารณาประกอบกับมาตรา ๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ แล้ว จะเห็นได้ว่าการกรณีอันจะเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๓ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) นั้น มาตรา ๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวบัญญัติให้

^๑ มาตรา ๘๑ สมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๘๗ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๙) หรือ (๑๐) หรือมาตรา ๑๐๓ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องส่งคำร้องนั้นไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้วให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องดังกล่าวในวาระหนึ่ง

^๒ มาตรา ๑๐๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙๔ (๑) (๒) หรือ (๔)
- (๕) มีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๖ (๑) (๒) (๓) (๖) หรือ (๗)
- (๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๙๗

(๗) ลาออกจากพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก หรือพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมรวมของคณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น ให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิก ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าขาดจากสมาชิกภาพนับแต่วันที่ลาออกหรือพรรคการเมืองมีมติ

(๘) สภาผู้แทนราษฎรมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ ตามมาตรา ๘๒ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าขาดจากสมาชิกภาพนับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎรมีมติ

(๙) ขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยุบเลิกพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นเป็นสมาชิกและไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นซึ่งมีสมาชิกของพรรคการเมืองนั้นเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าขาดจากสมาชิกภาพนับแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนดหกสิบวันนั้น

(๑๐) ขาดประชุมตลอดสมัยประชุมที่มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากประธานสภาผู้แทนราษฎร

(๑๑) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อร้องต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องนั้นไปยังคณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นสิ้นสุดหรือไม่ กรณีตามมาตรา ๑๐๓ (๔) รวมทั้งกรณีอื่นดังกล่าวแล้วข้างต้น จึงต่างกับกรณีตามมาตรา ๑๐๓ (๑) หรือ (๒) ซึ่งมาตรา ๘๑ หาได้บัญญัติให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเสียก่อนว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือไม่ เพราะกรณีตามมาตรา ๑๐๓ (๑) ซึ่งได้แก่ถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร และกรณีตามมาตรา ๑๐๓ (๒) ซึ่งได้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึงแก่ความตายนั้น เป็นกรณีที่ประจักษ์ชัด ส่วนกรณีตามมาตรา ๑๐๓ (๔) และกรณีอื่นเป็นกรณีที่ยังไม่ประจักษ์ชัด จึงต้องมีการดำเนินการตามที่มาตรา ๘๑ บัญญัติไว้เพื่อให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเสียก่อนว่า สมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่ นอกจากเหตุผลดังกล่าวแล้ว มาตรา ๑๕๕^๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ ยังให้นำวิธีเดียวกันนี้ไปใช้บังคับในกรณีความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวด้วย ดังจะเห็นได้จากความในวรรคสุดท้ายแห่งมาตรา ๑๕๕ บัญญัติให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ มาใช้บังคับแก่การสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีตาม (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ด้วย อาศัยเหตุนี้ จึงเห็นว่าสมาชิกภาพของนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมาหาได้สิ้นสุดลงทันทีโดยผลของมาตรา ๑๐๓ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๑ ตามความเห็นของกระทรวงมหาดไทยไม่

ส่วนในปัญหาข้อที่สองที่กระทรวงมหาดไทยหาถือว่า การที่นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ รุ้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครแต่เข้าสมัครนั้น ทำให้รัฐเกิดความเสียหายเพราะจะต้องทำการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง กระทรวงมหาดไทยจึงเห็นว่าควรที่จะดำเนินคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายจากนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ ควบคู่กันไป จะถูกต้องหรือไม่ หรือมีความเห็นประการใดนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) พิจารณาแล้วเห็นว่าตาม

^๓ มาตรา ๑๕๕ ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๙๔

(๑) (๒) หรือ (๔) ในกรณีที่รัฐมนตรีมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือมาตรา ๙๔ (๑) (๒) (๓) หรือ

(๔) ในกรณีที่รัฐมนตรีเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือมีลักษณะต้องห้ามตามบัญญัติไว้ในมาตรา ๙๖ (๑)

(๒) (๓) (๕) หรือ (๖)

(๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก

(๕) สภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่ไว้วางใจตามมาตรา ๑๓๗

(๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๔๙

(๗) มีพระบรมราชโองการตราตามมาตรา ๑๕๖

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๓ มาใช้บังคับแก่การสิ้นสุดของความเป็นรัฐมนตรีตาม (๒) (๓) (๔) หรือ (๖)

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ นั้น การที่นายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ รู้อยู่แล้ว ว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เพราะขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ แต่กลับเข้าสมัคร จึงเข้าข่ายข้อห้ามตามมาตรา ๒๖^๔ อันมีโทษอาญาตามมาตรา ๘๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวข้างต้น กระทรวงมหาดไทยก็สามารถดำเนินการคดีอาญากับนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ ได้แม้จะอยู่ในสมัยหรือนอกสมัยประชุมสภาผู้แทนราษฎรก็ไม่มีกฎหมายใดให้ออกสิทธิสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะไม่ต้องถูกฟ้องในคดีอาญา แต่การที่กระทรวงมหาดไทยจะดำเนินคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายจากนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ ควบคู่กันไปด้วยนั้น เห็นว่าในข้อนี้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ มิได้มีบทบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบในทางแพ่งของผู้สมัครรับเลือกตั้งไว้ จึงต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๔๒๑ ข้อสำคัญก็คือการกระทำของนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ ดังกล่าวแล้วข้างต้นเป็นละเมิดและนายประจวบ ตั้งชัยศักดิ์ จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิดหรือไม่เพียงใด ในการดำเนินคดีแพ่งเช่นนี้ ผู้มีส่วนได้เสียอื่นนอกจากกระทรวงมหาดไทย เช่นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมาในคราวเดียวกับนายประจวบตั้งชัยศักดิ์ ก็อาจจะดำเนินคดีได้ และเมื่อมีการฟ้องคดีดังกล่าวแล้ว ก็ย่อมเป็นอำนาจของศาลยุติธรรมจะพิจารณาและพิพากษาชี้ขาดตามกฎหมาย การที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) จะให้ความเห็นในข้อนี้จะเป็นการกระทบกระเทือนอำนาจของศาลได้จึงไม่อาจให้ความเห็นตามที่กระทรวงมหาดไทยหาหรือมา

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

รักษาราชการแทน รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๒๒

^๔ มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง

^๕ มาตรา ๘๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ หรือ มาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี